هائير ايڊيوڪيشن ڪميشن پاران منظور ٿيل

جلد: سترهون - شمارو: ٻيو

ڊسمبر 2014ع

ISSN 2219-5912

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ايڊيٽر

پروفيسر محمد سليم ميمڻ

شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر،
ڪراچي يونيورسٽي، ڪراچي

هائير ايڊيوڪيشن ڪميشن پاران منظور ٿيل

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ايڊيٽر : پروفيسر محمد سليم ميمڻ

ٻانهن ٻيلي : حبيب الله جاکرو
سڪندر علي پنڊ
ڦُلو ميگهواڙ

شمارو : ٻيو، ڊسمبر

سال : 2014ع

ڇپائيندڙ : شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر، ڪراچي يونيورسٽي، ڪراچي.

ڇپيندڙ : ڪاڇو پبليڪيشن ڪراچي

مُلهه : پاڪستان: 200 رُپيا
پرڏيهه: $10 آمريڪي ڊالر

E-mail : **salbc.ku@hotmail.com**
saleemmemon@ymail.com

ISSN 2219-5912

ماهرن جي ڪميٽي

ڊاڪٽر سي، شيڪل
ڊائريڪٽر،
انسٽيٽيوٽ آف انڊولوجي،
اسڪول آف اورينٽل اينڊ افريڪن اسٽڊيز،
يونيورسٽي آف لنڊن،
برطانيا.

پروفيسر جنيفر ايس. ڪول
ايسوسيئيٽ پروفيسر لنگوئيسٽڪ
اينڊ ڪوگنيٽيو سائنس،
يونيورسٽي آف اليونوئيس ائيٽ اربانا،
ڪئمپينگ 707، ايس مئٿيوز،
اربانا- آئي ايل-61801، آمريڪا.

پروفيسر علي آساڻي
پروفيسر آف دي پريڪٽس آف انڊو-مسلم لينگوئيج آف ريليجن،
بينڪر سينٽر 305، 12 ڪوينسي اسٽريٽ،
هارورڊ يونيورسٽي،
ڪيمبريج، ايم اي 02138، آمريڪا.

ڊاڪٽر ايم. ڪي. جيٽلي
ڊي-127، وويڪ ويهار،
دهلي-110095،
ڀارت.

ڊاڪٽر موتي پرڪاش،
ڊائريڪٽر،
ساڌو هيرانند نيولراءِ اڪيڊمي،
پي او باڪس-10، آديپور، (ڪڇ)،
گجرات-37025، ڀارت.

ڊاڪٽر جيٺو لالواڻي
مئر وان، آديتيا بينگلوز،
نوبل نگر،
احمدآباد-382340،
ڀارت.

ايڊيٽوريل بورڊ

1.	پروفيسر ڊاڪٽر محمد قيصر (وائيس چانسلر)	سرپرست
2.	ڊاڪٽر غلام علي الانا	ميمبر
3.	ڊاڪٽر فهميده حسين	ميمبر
4.	ڊاڪٽر سي جي ڏاسواڻي (ڀارت)	ميمبر
5.	ڊاڪٽر ٻلديو مٽلاڻي (ڀارت)	ميمبر
6.	پروفيسر پروين ٽالپر (آمريڪا)	ميمبر
7.	ڊاڪٽر جگديش لڇاڻي (ڀارت)	ميمبر
8.	ڊاڪٽر ڪملا گوڪلاڻي (ڀارت)	ميمبر
9.	ڊاڪٽر روي پرڪاش ٽيڪچنداڻي (ڀارت)	ميمبر
10.	پروفيسر محمد سليم ميمڻ	ميمبر/ايڊيٽر

نوٽ: ڪلاچي تحقيقي جرنل ۾ ڇپجندڙ مقالا جيئن ته تحقيق تي ٻڌل هوندا آهن، ان ڪري انهن جي لکندڙن يا محققن جي خيالن ۽ حوالن سان اداري جو متفق هئڻ ضروري نه آهي. تحقيقي مقالا 'هارڊ ڪاپي' سان گڏ 'سافٽ ڪاپي' جي صورت ۾ 'سي ڊي' يا 'اِي ميل' ذريعي موڪليا وڃن، ان سان گڏ محقق جو مختصر تعارف به هئڻ لازمي آهي.

ٻه اکر

ڪلاچي تحقيقي جرنل، سال 2014ع جو هيو پرچو حاضر آهي، جنهن ۾ لطيفيات، ادب ۽ سماجي علمن جي موضوعن تي مقالا /ڪوجنائي لکڻيون شامل آهن.

عام طور تي جيڪي مقالا اچن ٿا، انهن تي اسانجي ماهرن توڙي ايڊيٽوريل بورڊ کي تمام گهڻي محنت ڪرڻي پوي ٿي. گهڻا محقق تحقيقي اصولن ۽ طريقيڪار تي صفا عمل ڪونہ ٿا ڪن. گهڻا مقالا رد بہ ڪيا وڃن ٿا، پر اسان جي پاليسي ڪوجنائي عمل کي همٿائڻ بہ آهي، ڇاڪاڻ تہ تحقيق جي شعبي ۾ اجا اسان جي ٻولي اهو معيار ۽ مقام حاصل نہ ڪيو آهي، جيڪو دنيا جون ٻيون ٻوليون ماڻي رهيون آهن. ان جو هڪ سبب بنيادي ماخذن تائين محققن جي رسائي جو نہ هئڻ آهي، جڏهن تہ اڀياس جي روش بہ اسان جي ليکڪن ۾ تمام گهٽ آهي.

محقق يا ڪوجنا ڪندڙن کي منهنجي گذارش آهي تہ، پاڻ ڪوجنائي اصولن تي چڱي ريت عمل ڪندي، پنهنجا مقالا تيار ڪن ۽ غير مصدقہ مواد کي شامل نہ ڪن ۽ نہ وري اهڙي ريت هڪ عالم، شاعر يا محقق جي ڪم جي ڀيٽ ٻئي ڪنهن عالم، شاعر يا محقق سان نہ ڪن، جن جو پاڻ ۾ ڪنهن بہ طور تي تعلق ڪونہ ٿو جُڙي.

’ناز بالي داستان‘ جي عنوان سان بہ هڪ مقالو هن شماري ۾ شامل آهي، جيڪو روايتن، سروي ۽ ڳالهہ ٻولهہ جي آڌار تي لکيو ويو آهي. محقق گهڻي ڇنڊڇاڻ ڪئي آهي ۽ پنهنجي نوعيت جو هڪ نئون ڪم آهي، محقق ان موضوع تي بنيادي ماخذ مهيا ڪيو آهي ۽ تحقيق ڪندڙن لاءِ راهہ ڪولي آهي.

هن شماري کان مقالا لکندڙن جو مختصر سڃاڻپ بہ شامل ڪيو ويو آهي، تہ جيئن پڙهندڙن تائين محققن بابت ڪجهہ ڄاڻ بہ پهچي.

پروفيسر محمد سليم ميمڻ
ايڊيٽر

فهرست

ڀاڱو سنڌي

لطيفيات

1.	شاهہ عبداللطيف ڀٽائيءَ جي شاعريءَ ۾ پورهيتن جي ٻوليءَ جو جائزو	ڊاڪٽر شازيہ پتافي	09
2.	شاهہ جي شاعريءَ جي پس منظر ۾ لکيل سنڌي ناٽڪ	محمد قاسم راڄپر	49

ادب

3.	تصوف: هڪ رويو، هڪ ڪردار	پروفيسر ناگپال	63
4.	سچل سرمست جي سُر سسئيءَ جو سماجي اڀياس	احسان دانش	73
5.	سيد علي گوهر شاهہ ’اصغر‘ جي ڪافين ۾ محاورن جو استعمال	جيئڻ خان ڪيريو	85
6.	شمس الدين ’بُلبل‘ جون علمي ادبي خدمتون	محمد آدم ٻُٽ	97
7.	حضرت مولانا احمد خانگڙهي جي شاعريءَ جو هڪ مختصر جائزو	الهوسايو سومرو	111
8.	نجم عباسيءَ جي ڪهاڻين جو سماجي ڪارج	ريحانہ نظير	127
9.	سنڌ مسلم سوسائٽي حيدرآباد ۽ جي ايم سيد	ڊاڪٽر آزاد قاضي	143
10.	بالي ناز داستان	ڊاڪٽر ذوالفقار سيال	151

English Section

11.	Eastern and Western Mysticism : Love, Body and Soul in the Poetry of Shah Latif & Walt Whitman	Dr. Mubarak Lashari	07

سنڌي پاڳو

(لطيفيات)